

**2014–2020 METŲ EUROPOS SAJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS**

**NR. 04.3.2-LVPA-V-111 „KATILŲ KEITIMAS NAMŲ ŪKIUOSE“
PAGRINDIMAS**

Nr.	Klausimas	Ministerijos pateikta informacija
I. Priemonės aprašymas		
1.	Priemonės atitiktis 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos (toliau – veiksmų programa) nuostatomis	<p>Priemonė prisideda prie veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 4.3. investicinio prioriteto „Energijos vartojimo efektyvumo, pažangaus energijos valdymo ir AIE vartojimo viešosiose infrastruktūrose, įskaitant viešuosius pastatus ir gyvenamųjų namų sektorių, rėmimas“ 4.3.2. konkretaus uždavinio „Padidinti energijos vartojimo efektyvumą šilumos tiekimo srityje ir namų ūkiuose“ įgyvendinimo.</p> <p>Numatoma įgyvendinti priemonės veikla - neefektyviai biomasę naudojančių individualių katilų keitimas į efektyvesnes technologijas (pvz., naujus individualius katilus, šilumos siurblius, saulės kolektorius), naudojančias atsinaujinančių išteklių energiją (AIE) šilumos gamybai namų ūkiuose, kurie nėra prijungti prie centralizuotai tiekiamos šilumos sistemos.</p> <p>Neefektyvus biomasės vartojimas šilumos gamybai prie centralizuotai tiekiamos šilumos sistemos neprijungtuose namų ūkiuose yra opi problema. Tokiuose namų ūkiuose yra sunaudojama beveik du kartus daugiau biokuro nei centralizuotai tiekiamos šilumos sektoriuje (kad būtų pagaminta 1MWh šilumos, centralizuotai tiekiamos šilumos sektoriuje sunaudojama apie 100 kg naftos ekvivalento biokuro, o individualiai šilumą gaminančiuose namų ūkiuose – apie 170–200 kg naftos ekvivalento biokuro). Senų katilų pakeitimas naujais individualiais katilais bei kitomis efektyvesnėmis technologijomis leistų daugiau nei 40 proc. sumažinti šiuo metu namų ūkiuose individualiai sunaudojamo biokuro kiekį. Kartu būtų sumažinta ir oro tarša dėl mažiau sunaudojamo biokuro būtų mažiau į aplinką išmetama kietųjų dalelių.</p>
2.	Priemonės atitiktis strateginio planavimo dokumentų nuostatomis	<p>Įgyvendinant priemonę finansavimas teikiamas veiklai, didinančiai energijos vartojimo efektyvumą, todėl prisidedama prie Europa 2020 strategijos tikslo padidinti energijos vartojimo efektyvumą 20 proc.</p> <p>Įgyvendinant priemonę bus prisidedama prie 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos Nr. 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo nustatytų tikslų skatinti energijos vartojimo efektyvumą.</p> <p>Numatoma įgyvendinti priemonė atitinka Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo nuostatas. Šis įstatymas nustato energijos vartojimo efektyvumo didinimo valstybinio valdymo, reglamentavimo ir priežiūros teisinius pagrindus. Jo tikslas – užtikrinti taupesnę energijos suvartojimą visose Lietuvos ūkio srityse, atitinkantį Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytus Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įsipareigojimus, ir sudaryti prielaidas efektyviai gaminti, tiekti ir vartoti energiją. Šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkte</p>

		<p>nurodoma, jog energijos vartojimo efektyvumo didinimo politika be kitų priemonių apima ir finansinių priemonių, skatinančių diegti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, taikymą.</p> <p>Įgyvendinant priemonę finansavimas teikiamas veiklai, didinančiai energijos vartojimo efektyvumą, todėl prisidedama prie 2014–2020 metų Nacionalinės pažangos programos 3.3 tikslo „Skatinti darnų išteklių naudojimą, užtikrinti ekosistemų stabilumą“ 3.3.2. uždavinio „Užtikrinti darnų energijos išteklių naudojimą“ 3.3.2.2. krypties „Remti energijos vartojimo efektyvumą gyvenamųjų namų ir viešųjų pastatų sektoriuose“ įgyvendinimo bei horizontaliojo darnaus vystymosi principo įgyvendinimo.</p> <p>Prisidedama prie Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos 11 punkte nurodyto energetinio efektyvumo didinimo tikslo energetinio efektyvumo didinimo srityje iki 2020 metų siekti kiekvienais metais po 1,5 proc. didinti vartojimo efektyvumą ir taip stiprinti Lietuvos energetinę nepriklausomybę, konkurencingumą ir darnią plėtrą, kadangi keičiant individualius katilus efektyvesnėmis technologijomis, didėja energijos vartojimo efektyvumas namų ūkiuose.</p> <p>Priemonė prisideda prie Nacionalinės atsinaujinančių energijos išteklių plėtros strategijos 48.11. punkte nurodyto atsinaujinančių energijos išteklių plėtros prioriteto įgyvendinimo - sukurti paramos schemas, skatinančias fizinius asmenis naudoti atsinaujinančius energijos išteklius (biokuro granules, geoterminę, hidroterminę ir saulės energiją) energijai savoms reikmėms gaminti, užtikrinti, kad parama būtų teikiama energetiškai veiksmingoms technologijoms.</p> <p>Priemonė atitinka Tarpinstituciniame veiklos plane „Regioninė plėtra“ numatytą priemonę „Didinti energijos gamybos efektyvumą privačiose namų valdose“ ir prisideda prie šio plano tikslo „Užtikrinti tolygią ir tvarią regionų plėtrą“ siekimo bei jį atitinkančio uždavinio „Modernizuoti bazinę, vietos bendruomenėms ir verslui svarbią infrastruktūrą, diegti aplinkos gerinimo ir aplinkos apsaugos priemones“ sprendimo.</p> <p>2014 m. energijos vartojimo efektyvumo veiksmų plano 3.2 dalyje numatyta įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones namų ūkių sektoriuje, todėl ši priemonė atitinka 2014 m. energijos vartojimo efektyvumo veiksmų plano nuostatas.</p>
3.	Išankstinių (<i>ex ante</i>) sąlygų įvykdymas (jei taikoma)	Veiksmų programos išankstinio vertinimo ataskaitoje nurodytos išankstinės sąlygos (6) „4.1. Imtasi veiksmų siekiant skatinti energijos galutinio vartojimo efektyvumo ekonomiškai efektyvų gerinimą ir ekonomiškai efektyvias investicijas į energijos vartojimo efektyvumą statant arba renovuojant pastatus.“ įvykdytos – informacija apie įvykdymą pateikiama veiksmų programos 1 priede: (http://esinvesticijos.lt/uploads/documents/docs/161_58547612f9ca20f3dc00320c401c228d.doc).
4.	Priemonės tikslingumas, tinkamumas ir tęstinumas,	2016 m. liepos 15 d. pranešime dėl ES šildymo ir vėsinimo strategijos (2016/2058(INI)), Europos Parlamentas išreiškė nuomonę, jog namų

	atsižvelgiant į vertinimų išvadas	<p>ūkiams, esantiems ne centralizuoto šildymo ir vėsinimo sistemų zonose, turėtų būti sukurta patraukli finansavimo sistema, skatinant naujas technologijas namų ūkių, naudojančių atsinaujinančiuosius energijos šaltinius, šildymui.</p> <p>ES šildymo ir vėsinimo strategijoje, Europos Komisija įspėja apie neigiamą poveikį, daromą oro kokybei naudojant katilus bei virykles, kurių teršalų kiekio, išmetamo šildymo proceso metu, rodikliai yra prasti (kai kuriose valstybėse narėse biomasės naudojimas namų ūkiuose lemia daugiau kaip 50 proc. viso nacionalinio lygmeniu išmetamo kietųjų dalelių kiekio), ir nurodo, kad galima rinktis mažiau sveikatai kenkiančius variantus, kurie yra lengvai prieinami, veiksmingesni ir ilgainiui reikalaujantys mažiau išlaidų. Komisijos teigimu, siekiant efektyvaus energijos vartojimo yra galimybė rinktis šilumos siurblius, šildymą saulės energija, geoterminį šildymą arba atliekinės šilumos panaudojimo sistemą. Tokia įranga padeda sutaupyti lėšų. Šilumos siurbliai vieną elektros energijos vienetą gali paversti trimis ar daugiau šilumos arba vėsumos vienetais, o šildant saulės energija nereikia naudoti kuro.</p> <p>Nacionalinės atsinaujinančių energijos išteklių plėtros programos iki 2020 m. strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitos dokumente nurodoma, jog viena iš priemonių sumažinti aplinkos oro taršą deginant biokurą individualiai šildomų namų ūkio sektoriuje yra biokuro deginimas, panaudojant pažangias technologijas. Dokumente teigiama, kad siekiant sumažinti taršą iš individualių namų ūkių be tinkamo kuro naudojimo būtų tikslinga įsirengti geresnės kokybės šilumos katilus, kadangi naujausių konstrukcijų katilų naudingumo koeficientas yra gana didelis (virš 80 proc.). http://enmin.lrv.lt/uploads/enmin/documents/files/Veikla/Veiklos%20sritys/Atsinaujinantys%20energijos%20%C5%A1altiniai/Moksliniai-tiriamieji%20darbai/SPAV-su-priedais.pdf</p> <p>Vadovaujantis Lietuvos biomasės energetikos asociacijos LITBIOMA disponuojama informacija, Lietuvoje yra apytiksliai 260 000 namų ūkių, kurie nėra prisijungę prie centralizuoto šilumos tiekimo tinklo. Maždaug pusėje šių ūkių yra naudojami pasenę žemo efektyvumo katilai. Šios priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodikliuose yra numatyta, jog įgyvendinus priemonę 9000 namų ūkių bus padidintas energijos naudojimo efektyvumas. Tai numatoma pasiekti neefektyviai biomasę naudojančius katilus pakeičiant naujomis technologijomis, naudojančiomis atsinaujinančius energijos išteklius šilumos gamybai. Atsižvelgiant į santykinai nedidelį namų ūkių skaičių, kuriuose numatoma keisti biokuro katilus efektyvesnėmis technologijomis, galima daryti išvadą, kad priemonė būtų paklausė tarp galutinių naudotojų.</p>
5.	Priemonės suderinamumas su kitomis priemonėmis	Priemonės veiklos nėra susijusios su kitų Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos ar kitų ministerijų įgyvendinamų veiksmų programomis, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ar kitos tarptautinės paramos, taip pat nacionalinėmis lėšomis finansuojamų priemonių veiklomis.
6.	Nagrinėtų priemonės	Priemonės veiklos alternatyvos nenagrinėjamos, nes numatoma

	veiklų įgyvendinimo alternatyvų aprašymas ir siūlomos alternatyvos pasirinkimo pagrindimas (jei taikoma)	įgyvendinti veikla visiškai atitinka veiksmų programos 4.3.2 investicinio prioriteto įgyvendinimo veiklos aprašymą.
7.	Galimų pareiškėjų, galutinių naudos gavėjų ir partnerių pasirinkimo pagrindimas	<p>Pagal priemonę numatomas įgyvendinti projektas yra susijęs su valstybinių tikslų šilumos ūkio ir energijos efektyvumo didinimo srityse įgyvendinimu, todėl tokių tikslų pasiekimui tikslinga pasitelkti valstybinę įstaigą, kuri turi reikiamą patirtį ir kompetenciją įgyvendinti finansuojamą veiklą.</p> <p>Numatoma, kad priemonė bus įgyvendinama valstybės projektų planavimo būdu: bus įgyvendinamas vienas projektas, projekto vykdytoju (pareiškėju) numatoma pasirinkti valstybinę įstaigą – biudžetinę įstaigą „Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondą“ (toliau – LAAIF), kuri po numatomos reorganizacijos bus prijungta prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros. Energetikos ministro įsakymu patvirtinto 2014 m. energijos vartojimo efektyvumo veiksmų plano 3.2 dalyje yra numatytas projekto vykdytojas ir jam pavestos įgyvendinti veiklos sritys, atitinkančios projekto tikslą, kaip yra reikalaujama Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 35 punkte, siekiant įtraukti projektą į valstybės projektų sąrašą.</p> <p>Priemonę Nr. 04.3.2-LVPA-V-111 „Katilų keitimas namų ūkiuose“ numatoma įgyvendinti kaip vieną „skėtinį“ projektą, apimančią visą Lietuvos Respublikos teritoriją, kurio įgyvendinimo metu bus kompensuojama dalis prie centralizuotai tiekiamos šilumos neprijungtų namų ūkių išlaidų, patirtų keičiant neefektyviai biomasę naudojančius individualius katilus į efektyvesnes technologijas (pvz., naujus individualius katilus, šilumos siurblius, saulės kolektorius), naudojančias atsinaujinančių išteklių energiją (AIE) šilumos gamybai. Šias išlaidas fiziniams asmenims iš priemonės lėšų kompensuos pareiškėjas.</p> <p>Europos Parlamento ir Tarybos Bendrųjų nuostatų reglamente nėra užsimenama apie tokią šiai priemonei numatytą taikyti schemą. Tačiau minėto reglamento 2 straipsnio 10 dalyje yra įtvirtinta nuostata, jog paramos gavėjas yra apibrėžiamas kaip viešasis arba privatus subjektas, o EŽŪKP reglamente ir EJRŽF reglamente – ir fizinis asmuo, atsakingas už veiksmų inicijavimą arba inicijavimą ir įgyvendinimą. Taigi, numatomas pareiškėjas, kaip projekto iniciatorius, atitinka paramos gavėjo apibrėžimą, kuris yra numatytas Bendrųjų nuostatų reglamente, net ir tuo atveju, jei galutinę naudą įgyvendinant šią priemonę gaus fiziniai asmenys. Šią nuomonę išreiškė Europos Komisijos atstovai atsakydami į Finansų ministerijos užklausimą elektroniniu paštu.</p> <p>Galutiniai naudos gavėjai įgyvendinant šią priemonę bus atrenkami vadovaujantis sąžiningumo ir skaidrumo principais. Konkretūs būdai, kurie bus taikomi galutiniams naudos gavėjams atrinkti bus numatyti</p>

		<p>PFSA.</p> <p>Priemonė bus įgyvendinama be projekto partnerių.</p>
8.	Supaprastintas išlaidų apmokėjimas	Įgyvendinant priemonę bus taikoma fiksuotoji norma netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti, kaip tai numatyta Projektų finansavimo ir administravimo taisyklių 10 priede. Kitoms priemonės įgyvendinimo metu patiriamoms išlaidoms supaprastinimo taikyti nenumatoma.
9.	Galimybė taikyti viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdą (jei taikoma)	Nenumatoma taikyti viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdo, nes priemonės veikla nėra skirta finansuoti viešąją infrastruktūrą.
10.	Galimybė taikyti visuotinę dotaciją (jei taikoma)	Netaikoma.
11.	Jungtinės priemonės tikslingumo pagrindimas (jei taikoma)	Netaikoma.
12.	Galimų rizikų vertinimas	<p>Priemonė negalėtų būti įgyvendinta taip, kaip suplanuota, jei pasireikštų šios rizikos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • keičiamos Europos Sąjungos ir (ar) Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatos, turinčios įtakos priemonės įgyvendinimui, gauti nauji išaiškinimai dėl šių nuostatų taikymo – rizikos pasireiškimo tikimybė maža; • bus sukurta per daug sudėtinga priemonės įgyvendinimo schema ir ši priemonė taps nepatraukli – rizikos pasireiškimo tikimybė vidutinė; • nebus pasitelkta pakankamai žmogiškųjų ir (ar) techninių bei kitų išteklių ir nebus užtikrinta priemonės įgyvendinimo kokybė bei sparta – rizikos pasireiškimo tikimybė maža. <p>Planuojama taikyti šias nurodytų rizikų valdymo priemones:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bus tęsiamos aktyvios konsultacijos su Lietuvos Respublikos finansų ministerija dėl Europos Sąjungos ir (ar) Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų, turinčių įtakos priemonės įgyvendinimui, taikymo, keičiamasi informacija apie naujausią teisės aktų taikymo praktiką; • priemonės įgyvendinimo schema bus rengiama atsižvelgiant į patirtį įgyvendinant panašią priemonę, finansuojamą Klimato kaitos specialiosios programos lėšomis; • projekto įgyvendinimui reikalingų išteklių pasitelkimas bus planuojamas atsižvelgiant į patirtį įgyvendinant panašią priemonę, finansuojamą Klimato kaitos specialiosios programos lėšomis.
13.	Horizontaliųjų principų įgyvendinimas	Įgyvendinant šią priemonę bus aktyviai prisidedama prie darnaus vystymosi horizontaliojo principo įgyvendinimo, kadangi bus didinamas energijos vartojimo efektyvumas. Darnaus vystymosi horizontaliojo principo įgyvendinimo stebėsenai bus naudojamas veiksmų programoje nustatytas rodiklis „Energijos suvartojimas namų ūkiuose (neprijungtuose prie centralizuotų šilumos tinklų)“, nes šis rodiklis apima energijos suvartojimo namų ūkiuose sumažėjimą ir parodo energijos vartojimo efektyvumo didėjimą. Energijos suvartojimas namų ūkiuose (neprijungtuose prie centralizuotų

		<p>šilumos tinklų) mažėja, įdiegus naujus ir efektyvesnius energijos gamybos įrenginius (pvz., naujus katilus, šilumos siurblius, saulės kolektorius), kurie šilumos gamybai naudoja atsinaujinančių išteklių energiją.</p> <p>Pagal šią priemonę nenumatyta, kad galėtų būti neigiamas poveikis jaunimo, lyčių lygybės ir nediskriminavimo horizontaliųjų principų įgyvendinimui. Priemonės veiklos nėra susijusios nei su viena tiksline grupe, t. y. priemonės įgyvendinimas neprisideda prie vienos atskiros grupės gyvenimo kokybės gerinimo, su priemone susijusios veiklos rezultatai yra visiems prieinami vienodai, netaikant diskriminuojančių kriterijų. Priemonė aktyviai neprisideda prie šių horizontaliųjų principų įgyvendinimo – šiuo požiūriu ji yra neutrali.</p>
II. Finansavimo forma		
14.	Priemonės finansavimo formos pasirinkimo pagrindimas	Priemonės finansavimo forma – negrąžinamoji subsidija. Ši finansavimo forma pasirinkta atsižvelgiant į tai, kad planuojamos finansuoti veiklos negeneruoja grynąjį pajamų ar reikiamo dydžio sutaupymų, kurie užtikrintų veiklos finansinį gyvybingumą.
15.	Galimybė taikyti finansines priemones (jei taikoma)	Netaikoma.
16.	Galimybė taikyti grąžinamąją subsidiją	Netaikoma.
III. Atrankos būdas		
17.	Projektų atrankos būdo pagrįstumas	<p>Priemonės įgyvendinimui pasirinktas valstybės projektų planavimo projektų atrankos būdas, kadangi, atsižvelgiant į priemonės įgyvendinimo specifiką, toks projektų atrankos būdas yra tinkamiausias valstybės energetinio efektyvumo tikslams pasiekti.</p> <p>Priemonės lėšomis numatoma kompensuoti dalį prie centralizuotai tiekiamos šilumos sistemos neprijungtų namų ūkių išlaidų, patirtų keičiant neefektyviai biomasę naudojančius individualius katilus į efektyvesnes technologijas (pvz., naujus individualius katilus, šilumos siurblius, saulės kolektorius), naudojančias atsinaujinančių išteklių energiją šilumos gamybai. Planuojama, kad finansavimas bus skirtas mažiausiai 9000 namų ūkių. Atsižvelgiant į tai, kad vykdoma tik viena veikla ir numatoma finansuoti daug individualių naudos gavėjų, siekiant optimizuoti ir sparčiai įgyvendinti priemonę tikslinga vykdyti vieną projektą, kuris būtų įgyvendinamas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, o šio projekto įgyvendinimą tikslinga paskirti valstybės institucijai, turinčiai reikiamus administracinius gebėjimus ir patirtį įgyvendinant panašias priemones bei galinčiai užtikrinti skaidrų ir efektyvų priemonės įgyvendinimui skiriamų lėšų panaudojimą siekiant valstybės strateginiuose dokumentuose numatytų tikslų ir uždavinių.</p> <p>2014 m. energijos vartojimo efektyvumo veiksmų plano 3.2 dalyje yra numatytas projekto vykdytojas ir jam pavestos įgyvendinti veiklos sritys, atitinkančios projekto tikslą, kaip yra reikalaujama Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 35 punkte, siekiant įtraukti projektą į valstybės projektų sąrašą.</p>
IV. Įgyvendinančioji institucija		

18.	Įgyvendinančiosios institucijos pasirinkimas (jei taikoma)	Viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra pasirinkta vadovaujantis Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą taisyklių patvirtinimo“ priedu, kuriame nustatytas atsakomybės paskirstymas tarp institucijų, atsakingų už 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimą.
V. Reikalavimai, susiję su paramos pagal kitas iš ES finansuojamas programas ir kitą tarptautinę paramą atskyrimu		
19.	Priemonės sankirtų su kitomis veikslių programos priemonėmis įvertinimas ir nustatymas	<p>Sankirtos su kitomis veikslių programos priemonėmis nenustatytos – mūsų žiniomis, nėra kitų veikslių programos priemonių, pagal kurias būtų finansuojamas neefektyviai biomasę naudojančių individualių katilų keitimas į efektyvesnes technologijas (pvz., naujus individualius katilus, šilumos siurblius, saulės kolektorius).</p> <p>Detaliau galimos sankirtos vertintos Veikslių programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ lygmenyje, kadangi kituose Veikslių programos prioritetuose uždavinių atitinkančių šią priemonę nėra nustatyta. Pačiame prioritete sankirtų su kitomis priemonėmis negali kilti dėl unikalios šios priemonės įgyvendinimo schemos – galutiniai naudos gavėjai yra fiziniai asmenys.</p>
20.	Priemonės sankirtų su kitų ES struktūrinių fondų, kitos ES finansinės paramos ar kitos tarptautinės paramos priemonėmis įvertinimas ir nustatymas	<p>Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programoje teigiama, kad planuojant ir įgyvendinant minėtos programos ir kitų 2014–2020 metų ESI fondų veikslių programų priemones ir (arba) veiklos sritis, bus užtikrinta, kad priemonės nekonkuruotų tarpusavyje, o didesnis dėmesys būtų skiriamas jų tarpusavio suderinamumui ir papildomumui, kartu užtikrinant sinergiją tarp Programos ir kitų ESI fondų veikslių programų bei tokiu būdu didinant remiamų investicijų efektyvumą. Tačiau išlieka tikimybė, jog iš skirtingų fondų gali būti įsigyjamas tas pats turtas.</p> <p>Pagal priemonę „Investicijos į materialųjį turtą“ parama materialioms investicijoms bus skiriama siekiant pagerinti visų Lietuvos ūkių ekonominius ir aplinkosauginius rezultatus. Siekiant išvengti žalos aplinkai, remiamos investicijos, skatinančios gamtai draugišką ūkininkavimą ir gamtosauginių inovacijų diegimą, biomasės (ypač atliekinės, susidaranti gyvulininkystės ūkiuose) panaudojimą energijos gamybai. Pagal priemonę numatoma finansuoti oro taršos mažinimo ir kitas, su aplinkosauga susijusias priemones ir būdus. Remiamos investicijos, skatinančios efektyvų išteklių naudojimą ir perėjimą prie klimato kaitai atsparių mažo anglies dioksido kiekio technologijų naudojimo žemės ūkio valdose, remiama bioenergijos gamyba savo reikmėms, orientuojantis į atliekinės biomasės panaudojimą.</p> <p>Pagal priemonę „Ūkio ir verslo plėtra“ remiamas jaunųjų ūkininkų įsikūrimas ir jų veiklos pradžia. Sprendžiant problemas, susijusias su efektyviu atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimu, įgyvendinant šią priemonę remiamos investicijos, orientuotos į biomasės, ypač atliekinės gyvulininkystės sektoriuje, panaudojimą</p>

		<p>energijos gamybai, plėtojama bioenergijos gamyba iš atsinaujinančių energijos šaltinių.</p> <p>Vadovaujantis šių priemonių aprašymu, darytina išvada, kad iš Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos įgyvendinimui numatytų lėšų galėtų būti finansuojamas efektyviai biokurą naudojančių katilų ar kitų šilumos gamybai skirtų technologijų įsigijimas, tačiau įsigyta įranga turėtų būti naudojama ūkinei veiklai vykdyti, o ne individualioms gyvenamosioms patalpoms šildyti. Todėl tiesioginės sankirtos tarp priemonių nėra.</p> <p>Sankirtos su kitomis ES struktūrinių fondų, kitos ES finansinės paramos ar kitos tarptautinės paramos priemonėmis nenustatytos – mūsų žiniomis, nėra besidubliuojančių priemonių, pagal kurias būtų finansuojamas neefektyviai biomasę naudojančių individualių katilų keitimas į efektyvesnes technologijas (pvz., naujus individualius katilus, šilumos siurblius, saulės kolektorius).</p>
21.	Priemonės sankirtos su iš valstybės biudžeto programų finansuojamomis veiklomis	<p>Pagal Klimato kaitos specialiąją programą, kurią administruoja Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, viena iš finansuojamų priemonių yra atsinaujinančių energijos išteklių (saulės, vėjo, geoterminės energijos, biokuro ar kitų) panaudojimas fizinių ir privačių juridinių asmenų vieno ar dviejų butų gyvenamuose namuose, pakeičiant iškastinį kurą naudojančią energijos gamybą. Pažymėtina, kad pagal klimato kaitos specialiąją programą finansavimas teikiamas tik iškastinį kurą naudojančių katilų keitimui į kitus katilus ar kitas technologijas, naudojančias atsinaujinančių išteklių energiją, todėl nėra dubliavimosi su Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos planuojama priemone, pagal kurią finansavimas teikiamas neefektyviai biomasę naudojančių individualių katilų keitimui į efektyvesnes technologijas, naudojančias atsinaujinančių išteklių energiją (AIE) šilumos gamybai namų ūkiuose, kurie nėra prijungti prie centralizuotai tiekiamos šilumos sistemos. Tad, abi priemonės ne konkuruoja, o papildo viena kitą. Tų pačių išlaidų nefinansavimas du kartus bus užtikrinamas taikant įvairias priemones (dokumentų tikrinimas ir t.t.). Nebus finansuojamos tokios išlaidos, kurios jau buvo finansuotos Klimato kaitos specialiosios programos lėšomis</p>
VI. Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodikliai		
22.	Nacionalinių stebėsenos rodiklių nustatymo poreikis	<p>Nacionaliniai stebėsenos rodikliai šiai priemonei nėra nustatomi, nes veiksmų programoje nustatytų stebėsenos rodiklių pakanka užtikrinti tinkamą ir kokybišką šios priemonės įgyvendinimo stebėseną, veiksmų programoje yra nustatytas rezultato stebėsenos rodiklis, kuris skaičiuojamas pagal projekto duomenis.</p>
VII. Priemonės finansavimo šaltiniai		
23.	Priemonei skiriamo finansavimo sumos pagrindimas	<p>Priemonės įgyvendinimui numatoma skirti 32 mln. eurų. Ši suma nustatyta atsižvelgiant į numatomą finansuoti namų ūkių skaičių ir į lėšų apimtį, kurios skiriamos panašios veiklos finansavimui pagal Klimato kaitos specialiąją programą. Maksimalūs technologijų ar įrangos tinkamų finansuoti išlaidų dydžiai, taikyti minėtos programos įgyvendinimo metu, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. D1-463 „Dėl mažos apimties projektų finansuojamų iš klimato kaitos specialiosios programos lėšų, maksimalių tinkamų išlaidų dydžių patvirtinimo“.</p>

		<p>Dėl skirtingų galutinių naudos gavėjų individualių poreikių būtų sudėtinga labai tiksliai apskaičiuoti priemonės įgyvendinimui būtina finansavimo lėšų suma. Galutiniai naudos gavėjai gali keisti neefektyvius katilus į efektyvesnius, papildomai įsigydami akumuliacines talpas, katilo veiklos efektyvumui padidinti, arba keisti neefektyvius katilus į šilumos siurblius, papildomai įsigydami saulės kolektorių sistemas karšto vandens gamybai ir kt. Kiekvienu atskiru atveju, finansavimo suma priklausys nuo fizinio asmens individualaus poreikio ir nuo konkrečių įsigyjamų technologijų. Planuojama, kad vidutiniškai vienam fiziniam asmeniui gali būti skiriama apie 3400 Eur finansavimo lėšų suma. Mažiausios sąnaudos būtų patiriamos neefektyvius biokuro katilus keičiant efektyvesniais. 25-30 kW galios biokuro katilo kaina rinkoje galėtų būti apie 3000-4500 Eur. Su įrengimo darbais kaina galėtų siekti apie 6000 Eur sumą. Šiuos įkainius atitinka ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. D1-463 patvirtinti mažos apimties projektų, finansuojamų iš klimato kaitos specialiosios programos lėšų, maksimalūs tinkamų išlaidų dydžiai. Pvz., biokuro granulėmis kūrenamo katilo su priklausiniais maksimalus tinkamų išlaidų dydis už kW nominalios galios lygus 145 Eur be PVM. Kieto kuro katilų atskirų komponentų (degiklių ir kt.) įrengimas kW nominalios galios lygus 58 Eur be PVM. Kitų technologijų, pvz., geoterminio šildymo įrengimas pareikalautų didesnių išlaidų. Numatoma, kad finansavimo intensyvumas bus diferencijuojamas priklausomai nuo diegiamų technologijų (didesnis intensyvumas bus taikomas mažiau aplinką teršiančioms technologijoms) ir sudarys apie 30 – 40 proc. Viso numatoma finansuoti 9000 individualių namų ūkių. Todėl priemonės įgyvendinimui, įskaitant viešinimo ir administravimo išlaidas, reiktų apie 32 mln. eurų.</p>
24.	Priemonei skiriamų ES struktūrinių fondų lėšų pagrindimas	Priemonę visa apimtimi numatoma finansuoti ES struktūrinių fondų lėšomis, jos įgyvendinimui reikalinga ES struktūrinių fondų lėšų suma sudaro 32 mln. eurų (detalesnis pagrindimas pateiktas 23 punkte).
25.	Priemonės finansavimo iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto poreikio pagrindimas (jei taikoma)	Netaikoma.
26.	Priemonės finansavimo iš savivaldybių biudžetų poreikio pagrindimas (jei taikoma)	Netaikoma.
27.	Priemonės finansavimo iš projektų vykdytojų ir (arba) partnerių lėšų, finansuojamų iš valstybės biudžeto arba viešųjų lėšų, poreikio pagrindimas (jei taikoma)	Netaikoma.
Papildoma informacija		
28.	Priemonės suderinimas su kitomis institucijomis	Priemonė šiuo metu derinama.
29.	Kita	

